

Posudek vedoucí disertační práce

Mgr. Michala Bernkopfová zahájila své doktorské studium v roce 2005. Absolvovala celé studium doktorského programu iberoamerikanistika podle studijního plánu. Zkoušky skládala v předepsaných termínech a examinátoři oceňovali její zájem o problematiku aktuálních sociálních problémů Mexika i širšího kontextu vývoje latinskoamerické společnosti v moderní době. Během diplomantských a doktorandských seminářů několikrát prezentovala vlastní výzkumy a aktivně se zapojovala do diskusí nad projekty svých kolegů. Publikovala dílčí studii v ročence *Ibero-americana Pragensia*.

Pro svou disertační práci *Posibilidades para el mantenimiento de la identidad cultural de los Nahuas de la Sierra Nororiental de Puebla: El caso de la Unión de Cooperativas Tosepan Titataniske* si Michala Bernkopfová zvolila téma velmi aktuální: problematiku utváření, proměn a uchovávání/ztráty kolektivní identity v rovině venkovských komunit a etnických skupin. Původní záměr studovat nahuaskou komunitu Tlaxcala bylo třeba změnit vzhledem ke zdravotní indispozici, která znemožnila využití stipendia uděleného mexickou vládou; nakonec se ale doktorandce podařilo zrealizovat mnohaměsíční terénní výzkum v oblasti Puebly. Měla možnost zapojit se do aktivit a zároveň pozorovat a analyzovat projekt *Tosepan*, vzešlý původně ze snah zajistit odbytiště pro lokální zemědělskou produkci, jenž však v současné době představuje významnou aktivitu posilující specifickou „nahuaskou“ identitu obyvatel regionu.

Cílem disertační práce bylo zhodnocení aktivit této iniciativy vzhledem k reálným potřebám mexického venkova (identifikovaným na základě studia sekundární literatury); ale zároveň představení vize *Tosepanu* a jejího dopadu na konkrétní životy v oblasti z pohledu samotných účastníků, spolutvůrců a recipientů nově vytváření identity. Vedle sekundární literatury a interních materiálů samotné organizace představují základní pramen práce řízené rozhovory s několika desítkami příslušníků iniciativy *Tosepan*. Výsledkem je pramenná základna využitelná pro další výzkum; zároveň ale autorka získaná data interpretovala a shrnula do případová studie, zasazené do kontextu širšího společenského a politického vývoje Mexika ve 2. polovině 2. století, se snahou o predikci do blízké budoucnosti. Byť se neubránila se určité identifikaci se zkoumanou komunitou, jedná se o zajímavý a podnětný příspěvek do aktuální diskuse – tím spíše, že práce ukazuje, jak tenká je hranice mezi antropologií jako vědní disciplínou a antropologickým studiem ve službách sociálně-reformních snah.

Disertační práce Michaly Bernkopfové tedy splnila požadavky na samostatnou, na vlastním výzkumu založenou studii, která přinesla obsáhlé a pro další bádání využitelné výsledky. Není jen kvantitativním rozšířením stávající bibliografie, ale užitečným příspěvkem v nekončící diskusi na začlenění potomků původních obyvatel do národních společností Latinské Ameriky.

Odevzdáním disertační práce splnila Mgr. Michala Bernkopfová všechny povinnosti studenta doktorského programu v míře, která zcela odpovídá příslušnému zákonu a všem předpisům o této formě studia.

Praha, 5. října 2011

Doc. Markéta Křížová, Ph.D.

Středisko ibero-amerických studií FF UK